

Jaarplan NCad 2022

Inhoud

1. Inleiding.....	2
2. Onze taken.....	3
3. Onze werkwijze en activiteiten in 2022	3
a. Advisering rond de bescherming van proefdieren	3
b. Stimuleren van proefdiervrije innovatie	4
c. Partijen verbinden en kennis delen	5
d. Kennisdeling in internationaal verband	5
e. Organisatie ontwikkeling en prioriteiten.....	4
4. Onze werkzaamheden voor 2022.....	6

1. Inleiding

Het Nationaal Comité advies dierproevenbeleid (NCad) is een onafhankelijk adviesorgaan dat het welzijn van proefdieren beschermt. Dit doet het comité door gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen, innovatie en kennisontwikkeling te stimuleren en stakeholders aan elkaar te verbinden.

Het NCad heeft een kritische blik op het inzetten van proefdieren. Hiervoor is maatschappelijk draagvlak belangrijk, evenals kennisdeling en samenwerking met stakeholders. Het NCad wil hiermee zichtbaar en benaderbaar zijn en zich positioneren als kennisautoriteit in het veld van dierproeven.

Het NCad neemt zowel in de samenwerking met andere Nationale Comités (NC) als in de wetenschappelijke wereld op Europees niveau een actieve rol. Ook krijgen de adviezen van het NCad internationale bekendheid. Daarnaast zet het NCad zich in om de Nederlandse strategie voor het versnellen van de transitie naar proefdiervrij onderzoek internationaal uit te dragen.

Hiermee realiseert het NCad zichtbare verbeteringen voor het Vervangen, Verminderen en Verfijnen (3V's) van dierproeven en proefdiervrije innovatie.

Het NCad is er voor proefdieren van nu en innovaties van morgen.

2. Onze taken

De werkzaamheden van het NCad richten zich op de volgende taken:

- Het NCad brengt gevraagd en ongevraagd advies uit over de aanschaf, fok, huisvesting, verzorging en het gebruik van dieren in dierproeven.
- Het NCad brengt advies uit rondom de 3V's en de transitie naar proefdiervrij onderzoek.
- Het NCad verbetert de kennisoverdracht over dierproeven, 3V-alternatieven en proefdiervrije innovaties door beste praktijken in Nederland en daarbuiten (in samenwerking met de Nationale Comités (NC) van de andere lidstaten) uit te dragen, in samenwerking met het IvD-Platform (Instantie voor Dierenwelzijn).
- Het NCad verbindt relevante partijen aan elkaar en draagt bij aan goede communicatie tussen en met professionals in het veld van dierproeven, 3V-alternatieven en proefdiervrije innovaties, en ook naar de samenleving.
- Het NCad bevordert de openheid en transparantie over dierproeven, 3V-alternatieven en proefdiervrije innovatie.
- Het NCad draagt bij aan het stimuleren van proefdiervrije innovatie en stimuleert de ontwikkeling, valorisatie, acceptatie en toepassing van 3V-alternatieven voor dierproeven, zowel nationaal als internationaal. Het NCad werkt samen met andere adviesraden om 3V-alternatieven en proefdiervrije innovatie te verankeren.

3. Onze werkwijze en activiteiten in 2022

Onze werkwijze is gericht op samenwerken en verbinden. Als onafhankelijk orgaan vinden wij het belangrijk om met vaste regelmaat met onze opdrachtgever, het ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in gesprek te zijn om de huidige effectiviteit en efficiëntie van de taakuitvoering verder te vergroten.

We werken intensief samen met de organisaties in het stelsel en hebben met hen regulier overleg. We zetten ook dit jaar weer in op implementatie en stimuleren van het toepassen op de werkvloer van eerder uitgebrachte en nieuwe adviezen. Deze kunnen gebruikt worden in de dagelijkse praktijk van het onderzoek met proefdieren.

Het NCad is actief agenda-lid van TPI. Dit houdt in dat het NCad kritisch en initiërend kan zijn. Op internationaal niveau wordt de samenwerking met andere NC's voortgezet.

Onze activiteiten voor 2022 passen binnen de volgende vijf thema's:

a. Advisering rond de bescherming van proefdieren

Het uitbrengen van gevraagd en ongevraagd advies rond de bescherming van proefdieren aan de centrale overheid (minister, beleid en toezicht), de CCD (Centrale Commissie Dierproeven), IvD's en waar mogelijk DEC's (dierexperimentencommissie), instellingsvergunninghouders en onderzoekers, is een belangrijke wettelijke taak van het NCad.

Ook de keten die de dierproefaanvragen beoordeelt, vormt een belangrijk aanknopingspunt voor het NCad. In het licht van een zorgvuldige projectbeoordeling van aanvragen voor dierproeven, zal het NCad haar rol onder andere richting IvD-Platform, de CCD en Nederlandse Vereniging van Dierexperimentencommissies (NVDEC) voortzetten en waar nodig verder vormgeven.

Voor alle uitgebrachte en nieuwe adviezen geldt dat bekendheid en draagvlak in het betreffende veld doorslaggevend zijn voor de opvolging van een advies. Niet alleen zal het NCad voorafgaand aan het opstellen van een advies het werkveld consulteren en discussies initiëren met maatschappelijke organisaties, ook zullen al uitgebrachte adviezen onder de aandacht van het desbetreffende veld worden gebracht.

Het NCad wil zichtbaar krijgen in welke mate een advies is geïmplementeerd, welke obstakels er bestaan en op welke wijze het NCad kan helpen deze obstakels weg te nemen. Daarbij is het streven om hierin samen te werken met het IvD-Platform met het oog op versterkte profilering van zowel het IvD-Platform als van het NCad.

b. Stimuleren van proefdiervrije innovatie

Samenwerking met TPI

Het NCad zet zich in om op een breder vlak proefdiervrije innovatie te stimuleren. In dat kader is het NCad actief agenda-lid van de netwerkorganisatie Transitie Proefdiervrije Innovatie (TPI), die opereert onder regie van het ministerie van LNV. TPI is geïnitieerd mede op basis van het NCad-advies 'Transitie naar proefdiervrij onderzoek' (transitieadvies). Het NCad heeft in de opstartfase bijgedragen aan de organisatorische opzet van TPI. Het NCad zet zich in voor het versnellen van de transitie naar proefdiervrije innovatie en draagt dat zowel in Nederland als in Europa uit.

TPI en NCad handelen ieder vanuit een eigen verantwoordelijkheid. We werken echter aan dezelfde doelen en steunen daarom de beweging die TPI voor ogen heeft. Als actief agenda-lid van TPI kan het NCad kritisch en initiërend zijn. We kunnen vanuit deze rol onze onafhankelijkheid behouden en onze draagwijdte vergroten. We kunnen in deze rol zowel brengen als halen bij TPI.

Totstandkoming van streefbeelden

Het NCad stimuleert, adviseert en begeleidt de totstandkoming van streefbeelden voor afgebakende onderzoeksdomeinen in het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek, toegepast en toepassingsgericht onderzoek en in onderwijs en training. Streefbeelden hebben tot doel om de transitiedoelen te duiden voor proefdiervrije innovatie. Het concept van streefbeelden, alsmede de systematiek om deze op te stellen komt voort uit het NCad-advies 'Transitie naar proefdiervrij onderzoek'.

Daar waar mogelijk geeft het NCad extra impulsen voor het opstarten van streefbeelden. Het NCad stemt dit af met TPI. Het NCad zal met TPI samenwerken om een logisch verband te borgen tussen het concept van Streefbeelden Proefdiervrij Onderzoek en activiteiten van TPI.

Monitoring streefbeelden

Vanuit haar onafhankelijke rol ontwikkelt het NCad een eenvoudige monitor om de voortgang van het opstellen van streefbeelden en de doorwerking van reeds opgestelde streefbeelden te kunnen volgen, zodat er waar mogelijk advies en ondersteuning kan worden geboden.

Identificeren van en verbinden op het gebied van proefdiervrije innovatie

Het NCad wil het gebruik van proefdiervrije innovaties vooruitbrengen in Nederland en in EU-verband. Dit is een onderwerp in de gesprekken met stakeholders. Tevens bezoeken we relevante symposia en congressen waar ook presentaties over proefdiervrije innovaties worden gegeven.

c. Partijen verbinden en kennis delen

Het NCad stimuleert de betrokkenheid van stakeholderpartijen en versterkt de verbinding met partijen binnen en buiten het proefdierdomein, zoals: innovatiewetenschappen, biomedische wetenschappen, bestuurskunde, ICT en sociale wetenschappen. Daarmee wil het NCad innovatie rondom dierproeven stimuleren.

Het verbeteren van de kennisoverdracht over dierproeven, 3V-alternatieven en proefdiervrije innovatie, met name in het werkveld zelf, is ook een van de kerntaken van het NCad. Ten aanzien van de IvD's en het IvD-Platform neemt het NCad dan ook de rol van initiator en verbinder om de totstandkoming van Codes of Practice (CoP's) en andere beste praktijken te faciliteren en om de kwaliteit daarvan te borgen.

Daarnaast ondersteunt en faciliteert het NCad, in samenwerking met het IvD-platform, het opstellen van CoP's. IvD's spelen een cruciale rol in het verspreiden en het gebruik van CoP's.

d. Kennisdeling in internationaal verband

De verspreiding van beste praktijken en kennis van en naar de andere NC's en 3V-centra is van belang voor de harmonisatie van werkwijzen en projectbeoordeling. Verspreiding van Nederlandse CoP's vindt plaats via de website van het NCad, sociale media, het IvD-Platform, het platform van de EC (CIRCABC) en tijdens bijeenkomsten. Ook worden beste praktijken opgehaald.

In samenspraak met het IvD-Platform wordt gezien of deze aan een expertgroep worden meegegeven bij het opstellen van een Nederlandse CoP, dan wel aanleiding zijn om een Nederlandse CoP te herzien of er één op te stellen. Verder kan het NCad in overleg met het IvD-Platform besluiten deze CoP's alleen bekend te maken.

De NC's organiseren bij toerbeurt ongeveer eens per jaar een bijeenkomst om de internationale uitwisseling en samenwerking te versterken.

e. Organisatieontwikkeling en prioriteiten

Het NCad kan alleen impact hebben wanneer het werkelijk in verbinding staat met het dierexperimentele werkveld en proefdier vrije innovatie. Het intensiveren van de stakeholdersrelatie vraagt om meer contact en om het bieden van gespreksruimte om nieuwe samenwerkingskansen te bespreken.

Indien de beschikbare capaciteit van het Bureau van het NCad niet toereikend is, zal getracht worden door inhuur de werkzaamheden voor 2022 alsnog te kunnen vormgeven.

4. Onze werkzaamheden voor 2022

Algemeen

- Algemene taken zoals reguliere overleggen met LNV en onze verschillende stakeholders worden gecontinueerd. Het NCad heeft regulier overleg met LNV waarin we met elkaar in gesprek gaan over onze taakinvulling en uitvoering. Ook heeft het NCad overleg met het bestuur van het IvD-Platform. De samenwerking heeft de afgelopen periode steeds meer vorm gekregen en zal ook in 2022 gecontinueerd worden. Aangezien onderzoekers een belangrijke rol spelen in het gebruikte onderzoeksmodel heeft het NCad contact gelegd met COREON en zal het deze band in 2022 verder versterken. Ook het contact en de samenwerking met DALAS wordt in 2022 gecontinueerd. Tevens heeft het NCad een regulier overleg met NVDEC, dat in 2021 is gestart. Sinds 2021 heeft het NCad een rondetafelgesprek met de dierenwelzijnsorganisaties dat twee maal per jaar zal plaatsvinden. Het informeren van publiek acht het NCad ook een belangrijke taak en in dat kader heeft het NCad contacten gelegd met de SID.
- Internationale contacten en kennisuitwisseling met andere NC's en met de Europese Commissie.
- De eind 2021 gestarte evaluatie van het NCad is begin 2022 afgerond. Wellicht vloeien daar in 2022 voor het NCad nog werkzaamheden uit voort.

Organiseren van en deelname aan evenementen

- In het kader van kennisoverdracht en het ondersteunen communicatie met en tussen professionals, wordt ook in 2022 gezamenlijk met het IvD-Platform één of twee Harry Blom-beraden georganiseerd.
- Bij verschillende nationale en internationale bijeenkomsten zoals de Biotechnische Dagen en het FELASA-congres, zal het NCad een actieve bijdrage leveren en vertegenwoordigd zijn.
- Het NCad zal in de tweede helft van 2022 bekijken wanneer een tweejaarlijks congres kan worden georganiseerd. Dit congres is bedoeld voor alle stakeholders waarbij de toekomst van Proefdierkunde en transitie naar proefdier vrij onderzoek vanuit verschillende invalshoeken zal worden gezien; een groot kader dat ruimte biedt om veelsoortige thema's uit te lichten. Het doel van deze bijeenkomst is verbinden, naast het bereiken van de inhoudelijke NCad-doelen.

Beste praktijken

- De CoP's zebravissen en perioperatieve zorg zullen in 2022 worden afgerond en de CoP's Kankermodellen en Immunisatie zullen door de werkgroepen verder worden vormgegeven met ondersteuning van het NCad. Tevens zal een aantal CoP's worden geactualiseerd. Het aantal hangt af van de beschikbare capaciteit.

Streefbeelden

- Voor het domein immunologie heeft in 2020 een eerste verkenning voor een streefbeeld plaatsgevonden dat in 2021 is gestart. Het streefbeeld Immunologie zal in 2022 worden gecontinueerd.
- Het streefbeeld Cardiovasculair is begin 2022 afgerond en er zal worden bekeken welke rol het NCad kan spelen in de verdere implementatie daarvan
- De streefbeelden inzake Onderwijs zijn ook begin 2022 afgerond en het is nog niet helder welke werkzaamheden het NCad op zich kan nemen in het kader van de implementatie van deze streefbeelden.
- Er zal getracht worden om ook in andere domeinen streefbeelden te initiëren.

Harmonisatie

- Het NCad heeft internationale contacten en uitwisseling over implementatie van proefdiervrij geproduceerde antilichamen en deelt actief kennis over beste praktijken.
- Om samen met DALAS harmonisatie van ongeriefbeoordeling te bewerkstelligen worden één tot twee FELASA-workshops per jaar en een train-de-trainer-workshop georganiseerd.

Adviezen/zienswijzen

- De adviezen over Covid-19 en cumulatief ongerief zullen in het eerste kwartaal 2022 worden afgerond.
- De adviezen inzake het gebruik van humaan weefsel, ernstig ongerief en het advies Prioriteiten in het vervangen van dierproeven, zijn in 2021 gestart en zullen in de loop van 2022 worden afgerond.
- Het NCad zal haar in 2016 opgestelde advies over transitie actualiseren.
- Er zal een inventarisatie worden gemaakt van punten die kunnen worden ingebracht bij de evaluatie van de Wet op de Dierproeven.
- Een advies over transleerbaarheid zal worden opgepakt.
- Tevens blijft de mogelijkheid om op basis van actualiteit ook andere onderwerpen op te pakken.